

CAMP DE TREBALL DE BIOCONSTRUCCIÓ

Josep Castany i Roger Solé, de La Feixa.

L'última setmana d'agost s'ha fet un camp de treball de bioconstrucció. Promogut per l'Avenc de Tavertet, hi ha participat un grup de voluntaris molt interessats a aprendre a utilitzar els materials naturals propis de la zona.

El disseny i el guiatge de l'obra ha estat a càrrec d'en Roger Solé i en Pepí Castany de La Feixa; una empresa de Vic dedicada a la construcció en pedra seca i tova que treballa per a ajuntaments, particulars i per a entitats de la XCT (Xarxa de Custòdia del Territori), i arquitectes i voluntaris que col·laboren, en aquest cas, per amor a l'art, com l'Aitana, en Dídac i l'Enric (arquitectes), en David i la Mima (agricultors) i la Rosa (ceramista). I en algunes ocasions, col·laboren també per a amics amb pocs recursos.

L'obra ha consistit a integrar en l'entorn la caseta i els dipòsits de l'aigua, fets de blocs de formigó i de fibra de vidre, respectivament. Per a resoldre-ho s'ha optat per un disseny simple i lògic. Els dipòsits s'amaguen darrere unes mates de boix i de ginesta que es trasplanten en una torratxera sobre la teulada. I la caseta es tuneja amb una base de pedra seca i un gruix de terra crua.

Vegem, pas a pas, el procés que ha seguit l'obra:

1- La construcció d'una base de pedra seca assentada als fonaments de la caseta, tot intentant trencar junt i evitar col·locar pedres "rentadores", és a dir, que s'inclinin cap endavant.

2- L'armat de les parets de la caseta amb "mallat". Ho hem cregut convenient perquè la paret de fang és força alta i no massa gruixuda (20 cm).

3- La preparació del morter de garsa, que els anglesos anomenen COB. El COB és la tècnica més lliure de totes les que hi ha de construcció amb terra crua. No necessita motllos ni encofrats i, si la paret és prou gruixuda (50 cm), tampoc requereix cap armat.

Per a la preparació del morter de garsa necessiteu terra argilosa, sorra de construcció i grava, més o menys, a parts iguals. Cal que ho remeneu en sec. La sorra i la grava donen estabilitat i resistència mecànica al morter. Creeu un cràter en aquests materials remenats, afegiu-hi aigua i espereu que s'estovi la pila. Remeneu-ho bé i, per últim, afegiu-hi grapats de palla i ho aneu pastant perquè agafi la consistència adient. Quan es tracta de preparar grans volums s'agraeix l'ajuda de la "retro" ja que és una feina molt feixuga. D'aquí l'expressió "vés a pastar fang."

El projecte de la casa d'adob

Foto: Belinda Parris

En Pepí i voluntaris preparant el "morter de garsa"
Foto: Belinda Parris

Fent les parets amb
“mans de boles”
Foto: Belinda Parris

Els voluntaris acabant
els murs de la casa
Foto: Belinda Parris

Acabant la teulada de la
casa d'adob
Foto: Belinda Parris

4- La fabricació amb les “mans de boles” que s'encasten a pressió contra la paret i a les quals es dóna forma. També podeu fer servir la forca petita per arreplegar el fang de la pila.

5- La col·locació de llindes sobre les portes. Hem reutilitzat unes bigues de roure que eren de la casa de Rajols.

6- La construcció del pendent de la teulada amb morter de garsa. Per alleugerir pes hem substituït la palla per estelles de biomassa. És molt important fer un voladís amb teules per protegir filtracions d'aigua cap a l'interior de la paret. També cal protegir mitgescanyes exposades a la pluja amb morter de garsa rectificat: sense palla i amb un grapat de pòrtland per establir-ho.

7- La col·locació d'un perímetre de pedres sobre la teulada per assegurar les teules, ja que és un lloc molt exposat al vent.

8- El “timing”, que vol dir parar l'obra i esperar que les parets s'assequin. Uns 10 dies de bonança són suficients. Durant l'assecatge apareixen esquerdes, la qual cosa és del tot normal a causa de la contracció del fang en perdre l'aigua. Cal tapar les esquerdes amb la barreja sense palla.

9- La preparació de la pintura d'acabat. Barregem mig quilo de farina, 10 litres d'aigua, 4 quilos d'argila passada pel sedàs i ho ben remenem.

10- L'humitejament de parets i l'aplicació de pintura amb escombra i brotxa als racons.

Ja ho sabeu, materials nobles d'altres prestacions a tocar de casa. Des de fa temps, tècniques constructives molt similars s'han fet servir a la comarca d'Osona, com per exemple, aquest tros de tanca de tàpia d'un hort de La Guixa. Un llegat arquitectònic bonic, però sovint oblidat.

Podeu fer el seguiment d'altres obres d'arquitectura popular a:

<http://lafeixa.blogspot.com>